

General | Roger Tugas Vilardell | Actualitzat el 20/09/2022 a les 08:00

Escola pública, privada o concertada? Què hi ha més al teu poble o ciutat?

Consulta el nostre mapa interactiu

[inicicentrareport]L'**escola privada ha tingut històricament molt de pes** en el sistema educatiu català, en gran manera finançada a través de recursos públics mitjançant **concerts amb la Generalitat**. Pràcticament, **un de cada tres alumnes** des de P-3 fins a batxillerat estudia en centres privats, situant-se en la franja alta de l'Estat per bé que en certa reculada i amb gran **diversitat a escala territorial**. Així, mentre algunes comarques no tenen ni una escola o institut privats, a **Barcelona** acullen el 55% d'estudiants.

En concret, Catalunya té gairebé 1,1 milions d'alumnes de P-3 a batxillerat, un 67,4% dels quals estudia a centres públics, mentre que **el 29,5% ho fa a privats amb concert** i escassament el 3,1% restant, a privats sense concert. Les escoles de la Generalitat, però, predominen a la majoria de comarques menys poblades i, de fet, només n'hi ha d'aquestes a l'**Alta Ribagorça**, el **Pallars Sobirà**, el **Priorat**, la **Terra Alta** i l'**Aran**, mentre que la privada guanya pes a aquelles on hi viu més gent i algunes de la Catalunya Central. De forma més destacada al **Barcelonès**, l'única comarca amb més alumnes a la privada (51,1%), així com el pes de la pública es troba a la franja baixa al **Vallès Occidental** (65,9%), el **Solsonès** (67,6%), **Osona** (68,1%) i el **Maresme** (68,2%).

Ara bé, on més estudiants reuneix la privada sense necessitat de concerts és al **Gironès** (7,4%), clarament per damunt del Barcelonès (4,5%). Al contrari del que podria semblar, aquesta distribució **no respon -com a mínim, no només- a la renda**, ja que el **Baix Llobregat** i el **Garraf** són la segona i tercera comarques amb major renda familiar disponible -per darrere del Barcelonès- i el pes dels centres privats és baix. Igualment, l'Aran es troba en la franja alta de riquesa i, en canvi, no hi ha ni un centre privat, mentre que sí que han proliferat al Solsonès, en nivells mitjans de renda més aviat baixos.

Si es posa la lupa a l'àmbit municipal, 726 dels 947 municipis catalans té algun centre educatiu dels nivells analitzats i la pública és pràcticament **hegemònica als pobles petits**. Així, pel que fa als municipis amb menys de 1.000 alumnes, només 24 tenen algun centre privat i 521 no en tenen cap, mentre que, pel que fa a la resta, la privada té presència a dos de cada tres municipis més grans. Aquells que tenen més estudiants i, malgrat això, els centres públics en tenen l'exclusivitat són **Barberà del Vallès** (Vallès Occidental) i **Sant Andreu de la Barca** (Baix Llobregat).

En sentit contrari, l'únic centre del **Milà** (Alt Camp) és una cooperativa, ja que no n'hi ha cap de públic. Només hi estudien 55 alumnes, però hi ha d'altres municipis més grans on l'escola pública ensenya a menys de la meitat d'infants, a més del ja citat de Barcelona (n'acull el 44,2%). És el cas de l'**Arboç** (39,2%), **Calella** (39,8%), **Malgrat de Mar** (40,4%), **Sant Adrià de Besòs** (42,6%), **Sant Sadurní d'Anoia** (43%), **Montgat** (44,5%), **Gavà** (44,9%), **Sant Cugat del**

Vallès (45,1%), però també es troben just a la frontera **Igualada** (50,3%), **Vic** (50,5%) i **Esplugues de Llobregat** (50,7%).

[noticiadiari]2/239297[/noticiadiari]

Però tots aquests centres que tenen tant de pes al país, de qui són propietat? El cas citat del Milà no és habitual, ja que només un 2% dels alumnes van a centres titularitat de **cooperatives**. És més comú que els centres estiguin en mans de **fundacions** (11,4%) d'ordes o **congregacions catòliques** (10,3%, a banda d'un 0,7% directament en mans de l'Església) i **societats mercantils** (7,4%) i és força estrany que pertanyin a persones físiques (0,3%), associacions (0,3%) o altres confessions religioses no catòliques. En el cas de les públiques, a més, no tots són de la Generalitat, també hi ha alumnes que estudien a centres que pertanyen als ens locals, concretament a Barcelona, **Cerdanyola del Vallès**, **Granollers**, **Mataró**, **Parets del Vallès** i **Pineda de Mar**. Totes les dades, amb tots els detalls, es troben a la següent taula interactiva.

A nivell comparatiu amb l'entorn, Catalunya es troba en la franja alta pel que fa al pes de la privada en el sistema educatiu. Segons dades recollides pel Ministeri d'Educació i el Consell Educatiu de l'Estat que, en aquest cas, sí que recullen la formació professional, el percentatge d'alumnes que acull la pública a Catalunya (65,2%) es troba **dos punts per sota del total estatal**. Ara bé, l'escola pública té força menys pes al **País Basc** (51%) i a **Madrid** (54,1%) i es troben una mica per sota també les **Illes Balears** (64,9%).

En sentit contrari, l'educació de titularitat pública és un pilar molt més hegemònic a altres territoris com **Castella-la Manxa** (81% d'alumnes), **Extremadura** (80,1%) i les **Illes Canàries** (76%). Pel que fa al percentatge de la **despesa educativa pública destinada a pagar concerts** amb centres privats, Catalunya puja un graó, ja que hi destina un 22,6% del pressupost d'ensenyament, per bé que força per sota que el País Basc (29,9%) i Madrid (29,2%). I encara en puja un altre pel que fa a alumnes en centres privats sense concert, els quals acullen un 8,5% d'estudiants catalans, de nou a molta distància de Madrid (16,1%), però per damunt de tota la resta de territoris.

Malgrat tot, aquest pes elevat de l'educació de titularitat privada no és immutable i, de fet, la pública incrementa lentament la seva presència. En l'última dècada, el percentatge d'alumnes a **centres públics ha augmentat en 1,2 punts** a Catalunya, si bé el gruix de l'augment hauria tingut lloc els primers anys d'aquest període i l'efecte s'hauria atenuat els últims. En aquests deu cursos, **s'han incorporat al sistema 116.103 alumnes** catalans a centres públics i uns 40.000 a privats, si bé la concertada només ha esgarapat 2.603 d'aquests estudiants.

Això ha fet que el pes de la privada sense concert hagi augmentat quasi dos punts, mentre la concertada ha caigut tres punts. En lloc **de l'Estat ha perdut tanta quota la concertada** com a Catalunya, i no perquè ara tinguin menys alumnes que fa deu anys, sinó perquè en té pràcticament els mateixos mentre el nombre total ha crescut, repartint-se els nous sobretot a la pública i, en menor mesura, a la privada sense concert. De fet, a cap altre territori com a Catalunya s'han incorporat tants nous estudiants a centres públics en aquest període, si bé aquest lideratge només se sosté en nombres absoluts.

Més enllà de les qüestions ideològiques, aquesta triple línia pot conduir a la **segregació escolar**, tal com han denunciat entitats com la **Fundació Bofill**. L'escola pública, per exemple, assumeix en

molta major mesura **alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu** i alumnes estrangers **provinents de fora de la Unió Europea** (UE). Fins i tot per damunt dels centres concertats, els quals, en tant que reben finançament públic, haurien d'estar integrats en el servei públic i assumir també un alumnat plural.

[noticiadiari]2/233951[/noticiadiari]

Així, mentre que els centres públics tenen, de mitjana, un 17,3% d'estudiants amb necessitats i un 15,4% arribats de fora de la UE, aquests percentatges a la concertada cauen respectivament al 13,9% i el 8,8%. I això que, en el cas dels migrants, l'escola privada té més presència a regions on viu molta població nouvinguda, com el Barcelonès. Aquells **centres sense concerts són encara menys plurals**, amb només un 8,6% d'alumnes amb necessitats i un 6,9% de fora de la UE.

Analitzat a nivell comarcal, tampoc no és homogeni el repartiment d'aquesta tipologia d'alumnat que requereix altres atencions o que és nouvingut. Pel que fa a les necessitats específiques, afecten a pràcticament un de cada quatre estudiants del **Baix Empordà** i Osona i, en canvi, no arriben al 10% al Pallars Sobirà, el Baix Llobregat, la **Ribera d'Ebre**, la Terra Alta i la **Conca de Barberà**. Aquest percentatge, a més, també augmenta de l'educació infantil a la primària, i d'aquesta a l'ESO, mentre que després cau en picat a batxillerat.

En relació als alumnes de fora de la UE, clarament és a la **Segarra** on representen una major proporció pràcticament un de cada quatre -ho explica, en part, que **Guissona** és el municipi català amb més migrants-, seguit de lluny per l'**Alt Empordà** (18,9%) i Osona (18%), mentre que a la Terra Alta i el Pallars Sobirà tot just ronden el 5%. En aquest cas, a més del 15% d'alumnes d'infantil i primària provenen de fora de la UE, a l'ESO cauen al 10,6% i, encara més, **a batxillerat no arriben al 6%**, ja sigui perquè deixen abans els estudis o perquè provenen de migracions recents i encara no en tenen l'edat.

Analitzat a nivell municipal, els dos municipis de certa mida que tenen un major percentatge d'alumnes amb necessitats especials són osonencs: **Manlleu** (35%) i **Vic** (32,4%). Els segueixen, des del Baix Empordà, **Torroella de Montgrí** (32,3%) i **Palafrugell** (30,9%), amb **Canovelles** (31,2%), del Vallès Oriental, entremig. Pel que fa al pes dels estudiants provinents de fora de la UE, els municipis mitjans que en tenen més són **Salt** (42,3%), al Gironès, i l'esmentat Guissona (31,1%), si bé també en són força de nou Manlleu (29,7%) i Vic (29,1%), així com a **Arbúcies** (27,7%), a la Selva.

[ficientreport]